

Čís. 7979.

Soudní schválení pozůstalosti neobsahuje v sobě ještě schválení soudu neznámé dohody účastníků před projednáním pozůstalosti. Jest povinností pozůstalostního soudu, by vzhledem k údajům opatrovníka nezletilého dědice o novém jmění zůstavitelově zahájil potřebné úřední jednání podle § 179 nesp. říz.

»Novým jměním« ve smyslu § 179 nesp. říz. jest jmění, které ve skončení již pozůstalostním řízení nebylo vůbec předmětem tohoto řízení a nebylo v něm jako takové zjištěno, ať již šlo o jmění účastníkům pozůstalosti dosud neznámé aneb známé a jimi snad zatažené.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1928, R I 247/28.)

Pozůstalostní soud zamítl žádost opatrovníka k činu, by byla z úřadu pozůstalostní věc vyšetřena a pozůstalostní řízení bylo ve smyslu § 179 nesp. říz. doplněno ohledně neohlášené částky z věna zůstavitelky. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by ve smyslu § 179 nesp. říz. dále jednal a vhodné opatření učinil. Důvody: Stěžovatel napadá usnesení, jímž jeho žádost o doplnění pozůstalostního řízení okresního soudu s tím odůvodněním byla zamítnuta, že dohoda mezi stranami ohledně pozůstalostního jmění schválením pozůstalostního projednání byla též schválena, a že proto nelze pozůstalostní řízení ve smyslu § 179 nesp. říz. doplniti. Stížnost jest odůvodněna. Nesporno jest, že pozůstalostní soudce schválil pozůstalostní projednání notářem. Soud schválil projednání, jak mu to ze spisu zřejmo bylo v předpokladu, že údaje ohledně pozůstalostního jmění jsou správné. Nyní tvrdí stěžovatel, že zůstavitelka dostala věnem 302.000 Kč a nikoliv 100.000 Kč, jak v inventáři pozůstalosti jest uvedeno, dále jako svatební dar brilantový náhrdelník v ceně asi 20.000 Kč, o kterém v inventáři řeči není, a žádá proto doplnění pozůstalostního řízení. Protistrana navrhuje zamítnutí tohoto návrhu z důvodu, že před projednáním pozůstalosti u notáře se strany v kanceláři Dr. F-a, advokáta, dohodly, jak jest uvedeno v inventáři. Tato dohoda byla prvním soudcem zjištěna a jde o zodpovědění otázky, jaký vliv má tato dohoda na pozůstalostní řízení, zda-li soud má vzíti zřetel na tuto dohodu, a zda-li se má pozůstalostní jmění vyšetřiti a podle § 179 nesp. říz. postupovati. První soud zodpověděl otázku záporně a návrh zamítl. Tento právní názor jest však mylný. Je-li na pozůstalostním jednání účasten nezletilá osoba, v tomto případě se jedná o nezl. dceru Zdenku Š., má soud z úřadu hleděti, by nikterak nebyla zkrácena, a všechny úmluvy ohledně jmění takové nezl. osoby potřebují k platnosti pozůstalostní schválení. Zjištěno jest, že tato dohoda nebyla schválena, neboť schválení pozůstalostního řízení, jak již předem bylo řečeno, nezahrnuje v sobě též schválení všelikých jiných úmluv mimo spisy a soud nemůže usuzovati, že schváliv pozůstalostní řízení, schválil tím v tom též úmluvu, o které tenkrát ani nevěděl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu manžela zůstavitelky.

Důvody:

Stěžovatel pokouší se marně zvrátiti správnost napadeného usnesení tvrzením, že jest protizákonné, any prý nejsou splněny předpoklady § 179 nesp. říz., a že prý odporuje spisům, pokud se jím vyslovuje názor, že schválením pozůstalosti nebyla též schválena úmluva mezi stranami před projednáním pozůstalosti a že nezletilá Zdenka Š. byla zkrácena. K vyvrácení této výtky stačí odpověděti tolik, že rekursní soud v důvodech svého rozhodnutí nevyslovil, že nezletilá Zdenka Š. byla zkrácena, nýbrž toliko zdůraznil a to právem, že měl první soud, ježto šlo o nezletilou dědičku, pod zvláštní ochranou zákona, (§ 21 obč. zák.) z úřední povinnosti hleděti k tomu, by nebyla zkrácena ve svých zájmech. Že schválením pozůstalosti nebyla soudem též schválena dohoda stranami před projednáním pozůstalosti, odůvodnil rekursní soud zcela případně a stačí stěžovatele odkázati na jeho vývody. Není také správným názor, že nebylo předpokladů § 179 nesp. říz. Stěžovatel má pravdu, že pozůstalost po Anně Š-ové byla již pravoplatně vyřízena, ana byla odevzdací listina již vydána (§ 174 nesp. říz.). Vyřízení toto týkať se však pouze onoho pozůstalostního jmění, které bylo podle soupisu zjištěno a které jedině, jak jest zřejmo z dědické dohody, bylo jí položeno za základ. V soupisu uvedeno jako část jmění, že zůstavitelka odevzdala svému manželi věnem celkem 100.000 Kč. O tom, že k pozůstalostnímu jmění patřil brilantový náhrdelník, není v soupisu zmínky. Oznámil-li proto po vydání odevzdací listiny Josef B., jako zákonný zástupce nezletilé dědičky soudu, že věno, které zůstavitelka odevzdala svému manželu, činilo správně 302.000 nikoli jen 100.000 Kč a že zůstavitelka byla až do své smrti vlastnící a držitelkou brilantového náhrdelníku v ceně asi 20.000 Kč, bylo povinností pozůstalostního soudu, by vzhledem k obsahu soupisu považoval údaje opatrovníkovy o dalším věně 202.000 Kč a o brilantovém náhrdelníku za údaje o novém jmění po vydání odevzdací listiny se objevivším a provedl o něm podle § 179 nesp. říz. potřebné úřední jednání, především tudíž, ježto šlo o nezletilého dědice, soupis, řídě se při tom ovšem předpisy § 97 a násl. a zejména také 104 nesp. říz. (srov. rozh. čís. 458 sb. n. s.). K úkonům těmto byl tím spíše zavázán, any předpisy §§ 21 a 222 obč. zák. ukládaly mu za povinnost, by zájem nezletilé dědičky chránil i po majetkové stránce. Obsah schválené jím dědické dohody nemohl jej v povinnosti té zdržeti, ježto bylo patrným, že v dohodu tak, jak byla podle obsahu spisů skutečně uzavřena, nebylo pojato jmění opatrovníkem nezletilé dědičky nově udávané. S názorem, že nejde tu o nové jmění podle § 179 nesp. říz., ano bylo opatrovníku při projednávání pozůstalosti známo, nelze ovšem souhlasiti. Neboť novým jměním, jež má na mysli řečené ustanovení zákona, vyrozumívá se jmění, které ve skončeném již pozůstalostním řízení nebylo vůbec předmětem tohoto řízení a nebylo v něm jako takové zjištěno, ať již šlo o jmění účastníků pozůstalosti dosud neznámé neb známé a jimi snad zatajené.